

Beste tuinders, hierbij de nieuwsbrief van september. Veel leesplezier.

De Kantine

Open op zaterdag en zondag voor de koffie tijdens de werkbearnten.
Op vrijdagavond voor klaverjassen en op donderdag voor de knutselclub

De Tuinwinkel

Open van 10.30 -12.30 uur tijdens de werkbearnten; dus ook op zondag tijdens de tuinbeurt.

2e Hands spullen kunnen tijdens de openingstijden gebracht worden. Schoon, compleet en indien van toepassing werkend.

Het bestellen van een gasfles buiten openingstijden van de winkel kan alleen via WhatsApp of Sms: 0621215956

Aub niet bellen!

Let op! In de winkel kan je alleen met pinpas betalen. Eerst betalen en dan halen.

Het inzamelen van oud ijzer

Een correctie op het artikel over oud ijzer in de nieuwsbrief van augustus. **Loodaccu's mogen wel ingeleverd worden!** Dus zowel autoaccu's als accu's van zonnepanelen.

Activiteiten in september

Let op kijk voor speciale activiteiten in de mededelingkastjes

3 sept:

Lichtjesavond

Elke vrijdag:

Klaverjassen

Elke donderdag:

Knutselclub

De takkenwal (met name die van het eiland!)

De groengroep heeft de takkenwal weer helemaal netjes gemaakt zodat tuinders kunnen doorlopen tot de wal .

Om het pad begaanbaar te houden een verzoek aan alle tuinders die daar groenafval kwijt willen: **aub doorlopen tot aan de wal!**

Het toegangshek

Wilt u het hek op de juiste tijden sluiten en op slot doen? Dit geldt zowel voor de auto als voor de fietser en voetganger.

Aanvraag winterbewoning

De aanvraag voor winterbewoning moet uiterlijk 15 september volledig bij het bondsbestuur binnen zijn. Enkele weken geleden is hierover een email naar alle tuinders gestuurd. Dit is een herinnering.

Slimme bestrating

Hierboven zijn mooie voorbeelden van waterdoorlatende bestrating. Tegen overlast door hemelwater in tuinen. Dus minimale overlast en maximale rendement gebaseerd op snelle afvoer van regenwater, infiltratie in de bodem, vertraagde afvoer van overtollig water.

Open bestratingspatroon leggen

Een open bestratingspatroon kan gemaakt worden met gewone klinkers die met een brede voeg worden gelegd of in een ander open patroon. De ruimte tussen de klinkers wordt gebruikt voor lage bodembedekkers of gras. De tussenruimte kan ook worden opgevuld met zand of grind. Er zijn ook klinkers met noppen, waarbij de noppen ervoor zorgen dat de klinkers met een open voeg gelegd worden.

Grasbetonstenen

Grasbetonstenen zijn een vorm van open bestrating. De ruimte tussen de stenen kan gebruikt worden voor lage bodembedekkers of gras, hierdoor warmt het oppervlak ook minder op en laat het regenwater door.

Poreuze betonklinkers

Poreuze klinkers hebben een korrelstructuur met veel poriën. Hierdoor zijn de klinkers water- en luchtdoorlatend.

Houtsnippers, schors en cacaodoppen

Deze 'verharding' is de meeste duurzame vorm van waterdoorlatende verharding, maar moet wel bijna jaarlijks aangevuld worden. De houtsnippers en cacaodoppen verhinderen het groeien van onkruid en het uitdrogen van de bodem, en warmen minder op dan steenachtige verhardingsmaterialen. Ze worden ook gebruikt op plekken in de tuin waar geen beplanting staat of als bodemverbeteraar.

Grind, split, schelpen en lavasteen

Grind, split, lavasteen en zelfs schelpen laten het regenwater ongehinderd door. Een verharding met grind of split kan heel makkelijk zelf worden aangelegd. Onderhoud is eenvoudig, want met af en toe een beetje harken en egaliseren ben je klaar.

Houten vlonder

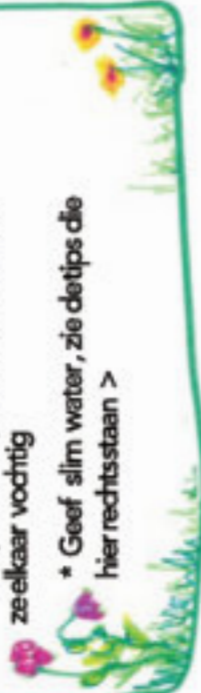
Gebruik liever geen tropisch hardhout, maar alleen hout met een FSC-keurmerk. Robinia is bijvoorbeeld een duurzame Europese houtsoort.

Zo help je je tuin door de droogte

Vaste planten

- * Bedek de grond onder de plant met een laagje gras, blad, takjes, kiezels. Z. odroogte grond niet uit.
- * Vermijd zwarte grond, bedekt = beter!
- * Z. et planten bij elkaar, dan houden ze elkaar vochtig
- * Geef slim water, zie de tips die hier rechts staan >

Gazon / gras

- * Maai het gras niet te vaak. Laat het gewoon wat hoger groeien = sterker = gezonder
- * Laat het maaisel lekker liggen. Het beschermt tegen de zon en geeft voeding
- * Geel gras herstelt zichzelf zodra het weematter is

Planten in potten

- * Z. et je planten als het even kan in de volle grond
- * Leg houtsnippers, stroof, bladeren bij de wortels, dat gaat verdamping tegen
- * Z. et potten bij elkaar of meerplanten in één pot,
- * Handig: eenschtel onder de pot vangt water op
- * Kies liever diep dan breed potten
- * Haal de potten uit de zon bij hitte!

Bomen / struiken

- * Geef jonge bomen extra water. Liever 1x per week een paar emmers dan elke dag een beetje (zo kan het water de wortels bereiken)
- * Graaf een geul om de boom heen en giet daar water in, dan trekt het goede grond in

slim Water geven

- * Geef het water bij de wortels, i.p.v. bij de bladeren
- * Maak een kuultje/geultje rond de plant en giet daar het water in
- * Geef altijd water als de zon weg is! dus 's avonds laat of 's morgens vroeg
- * Gebruik liever een gietder dan een beregeningssysteem, dat is veel directer

Tips!

Water verzamelen

- * Vang regenwater op in een regenton of teil
- * Hergebruik water vanuit huis: het koudewater voor dat de douchewarm is, koude kruidenthee, kookwater van pasta, groente, aardappelen (afwaswater als je ecologisch wasmiddel hebt)
- * Voor de dshards: plas in een emmer, verdun het met water (1 : 10) = goede voeding voor je tuin

De pizzaoven

En het is zover

De pizzaoven is klaar!!!

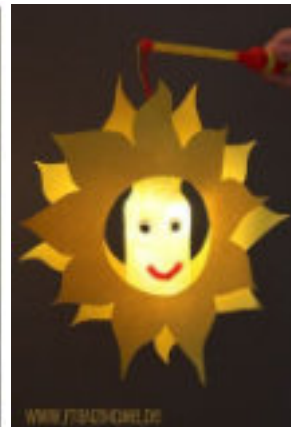
We zijn hard bezig met de organisatie van het feest voor de viering van het einde van het tuinseizoen. De bedoeling is ook om dan de pizzaoven voor het eerst te gaan gebruiken! Als we alles rond hebben dan kondigen we dat per email aan en zullen er ook flyers hangen in de info borden.

Kindergeknutsel

Lampionnetjes maken

Leuk voor de lichtjesavond!

De droogte van afgelopen tijd is erg zichtbaar op het tuinpark. De rhododendron en de hortensia hebben het moeilijk. Geef ze op tijd water, anders redden ze het niet!

Een gevaarlijke situatie

Op tuin 42 ging enkele weken geleden op een zondagochtend de geiser in de fik. Tijdens het douchen sloeg de vlam in de 3 maanden oude geiser. Gelukkig kwam er snel hulp en bleef de schade beperkt.

Even later werd duidelijk dat een vogelnestje de boosdoener was. Een stukje gaas zal de volgende keer op de afvoer gemaakt worden zodat zo iets niet meer kan gebeuren. De geiser is niet meer te herstellen en gaat naar de oud ijzer verzamelaars.

EHBO

Voor de EHBO/reanimatie cursus hebben veel tuinders zich aangemeld. We maken een lijst en kijken of een opfriscursus op het tuinpark mogelijk is. Hartelijk dank voor de aanmelding en u hoort hier binnenkort meer over.

Tips om droogte in de tuin te voorkomen

Deze tips helpen je om uitdroging van tuinaarde en droogte in de tuin te voorkomen. Bovendien ga je zo waterverspilling tegen.

1. Breek de wind Als de wind vrij spel heeft op warme dagen, droogt de aarde in je borders sneller uit en verdampen planten meer vocht. Maak daarom windkeringen in je tuin door het aanplanten van hagen en bomen op strategische plekken. Ze zorgen bovendien voor schaduw. Haagplanten die wel tegen een stootje kunnen én warmte en droogte verdragen zijn bijvoorbeeld beukenhaag (*Fagus sylvatica*), olijfwilg (*Elaeagnus xebbingei*) en steenlinde (*Phillyrea angustifolia*). Weinig ruimte? Plaats verticale schermen van bijvoorbeeld wilgentenen en laat er klimplanten tegenaan groeien.

2. Plant bodembedekkers Een goede manier om droogte in de tuin tegen te gaan is het voorkomen van open zwarte aarde. Dat doe je door bodembedekkers in te zetten, dan heb je minder droge grond als het langdurig warm is. Deze groene parasolletjes voorkomen dat aarde snel uitdroogt. Veel bodembedekkers houden van een schaduwrijke plek en die beschutting krijgen ze vaak ook wel onder de hoge planten en struiken. Is jouw tuin nog in ontwikkeling, kies dan voor taaie soorten als kruiptijm (*Thymus serpyllum*), stekelnootje (*Acaena buchananii*), smeerwortel (*Symphytum grandiflorum*) of kruipende vlambloem (*Phlox subulata*).

3. Zet kiezels en schelpen in In mediterrane landen tuinieren ze vaak met kiezels, gravel en schelpen. En niet voor niets: deze waterdoorlatende verharding voorkomt dat de aarde eronder uitdroogt door wind en direct zonlicht. Maak bijvoorbeeld grindpaden pal langs de borders of strooi de steentjes rondom stammen en stelen. Eronder blijft de aarde koel en vochtig zodat planten minder snel uitdrogen.

4. Blijf mulchen Blijf mulchen tegen droogte in de tuin, ook in de zomer. Strooi dikke lagen organisch materiaal als fijngeknipt tuinafval tussen de planten. Het houdt vocht vast en vormt een beschermend dekentje voor de tuinaarde. Eronder stimuleert de laag bovendien het bodemleven; dankzij wormen en andere dieren die het materiaal verteren, blijft de aarde luchtig.

5. Gebruik vliesdoek tegen droogte in de tuin Breekt er een periode van droogte aan, dek je moestuinbedden of kwetsbare zaailingen dan af met vliesdoek. Hiermee bescherm je ze tegen de brandende zon en voorkom je dat de aarde uitdroogt. Of gebruik het doek juist 's nachts: het doek zuigt dauwdruppels op en geeft dat vervolgens af aan de planten. Dat scheelt water geven!

6. Dompel nieuwe planten onder Verplaats potten naar de schaduw zodat ze minder snel uitdrogen en geef ze om die reden ook 's avonds water. Beperk het water geven in de border om te voorkomen dat planten 'lui' worden. Ga je nog zaaien of nieuwe planten aanplanten? Giet dan water in het plantgat en niet bovenop de aarde, want daar verdampt het snel. Dompel de kluit van de plant bovendien even goed onder in een emmer water. Voor het zaaien giet je een beetje water in de zaaisleuven. Druk de zaadjes in de vochtige aarde en dek ze af met vochtige aarde.

7. Schoffel en spit niet Laat de bodem in tijden van droogte zoveel mogelijk met rust. Door veel te schoffelen en spitten, zeker op warme dagen, stimuleer je de verdamping. Eigenlijk valt of staat alles met een goed bodemklimaat in de tuin; op schrale zandgrond krijg je sneller droogteproblemen dan op luchtige löss. Blijf zandgrond daarom steeds verrijken met gulle giften compost. De bovenlaag van kleigrond kan in de zomer ook snel uitdrogen en grote scheuren vertonen. Vaak kunnen de planten hun water dan nog van diep halen. Met compost houd je ook op de klei de aarde koel.

De meteorologische herfst is alweer van start gegaan. En we merken het buiten. De eerste bomen krijgen roodverkleurend blad. De echte zomerbloeiërs beginnen af te sterven. We genieten nog even van de laatste dagen dat we overdag nog veel zon hebben. Voor veel mensen is de mooiste tijd van de tuin alweer voorbij. Toch valt er in de tuin in september nog genoeg te doen! De tuin moet worden voorbereid op de winter. En wist je dat deze tijd juist ideaal is om nieuwe planten te planten?

Tuin in september: voorbereiden op winter

Het lijkt nog ver weg, en dat is het gelukkig ook. Maar over een maand of twee zijn de temperaturen vaak al onder de 10 graden. En met een beetje pech krijgen we dan ook de eerste (nacht)vorst. De natuur zal zich de komende weken steeds meer gaan terugtrekken. Wat kun je in de tuin in september alvast doen?

- Stop met bemesten. Planten moeten nu "afharden". Ze moeten "leren" om zonder al die voedingsstoffen verder te gaan en zich concentreren op het leven onder de grond. De meeste planten zullen geen energie meer steken in het vormen van nieuw blad of bloemen. Ze houden een winterslaapje. Vanaf volgend voorjaar hoeven ze zich pas weer uit te sloven en kunnen ze wat extra energie gebruiken.
- Hoe minder zon en wind, hoe langzamer de aarde uitdroogt. Extra water geven is vanaf deze maand steeds minder nodig. Probeer de aarde licht vochtig te houden, maar niet nat.
- Indien nodig: bewerk een laagje kalk (bijv. op basis van zeewier) door de bovenkant van de bodem om verzuring tegen te gaan.
- Laat bladeren en bloemen die de plant laat vallen liggen. Ze vormen een warm laagje dat zowel voedingsstoffen aan de bodem afgeeft als de regen wat tegenhoudt en tegen vorst beschermt. "Rommelige" stukjes bieden ook bescherming en voedsel aan insecten en bijv. egels. In de komende maanden kun je die beschermingslaag nog wat uitbreiden met extra blad of wat stro. Laat groenblijvers echter onbedekt.
- Je kunt nu prima een nieuw gazon aanleggen of bijzaaien. Je hoeft ook niet meer zo vaak of diep te maaien, het gras groeit niet zo hard meer. Zorg wel dat je sproeit bij aanhoudende droogte.
- Omdat de aarde nog lekker warm is, is dit een prima tijd om vaste planten te planten. De planten zullen snel stevige wortels aanmaken en kunnen in alle rust de winter doorkomen. In het voorjaar komen ze sterker omhoog.
- Blijf de uitgebloeide bloemen uit je rozen verwijderen om verdere bloei te stimuleren. Rozen bloeien nog wel een tijdje door.
- Heb je een vijver? Het water blijft nog wel een tijdje warm, dus blijf je vissen voeren. Zorg dat waterplanten niet te veel het wateroppervlak bedekken en houd vallende bladeren uit het water.
- Haal zomerbloeiende bollen en knollen zoals Dahlia en Begonia uit de grond en bewaar ze vorstvrij.
- Niet-winterharde fuchsia's kun je binnen vorstvrij en koel bewaren. Of stop ze dieper in (droge) grond met een laag stro eroverheen.
- Nestkastjes kun je schoonmaken en te drogen hangen. Zo hebben de vogels straks weer een schoon overwinterplekje.
- Loop je klimplanten na en zet ze waar nodig alvast vast.
- Bestel alvast je voorjaarsbollen voor je tuin in september! Kies voor biologische bollen en zowel jij als de eerste bijen kunnen hier in het voorjaar van genieten. Hoe vroeger je ze plant, hoe eerder ze uit de grond komen. Maak je overigens geen zorgen over bolletjes die je nu al uit de grond ziet komen, zoals Blauwe Druifjes. Hoe enthousiast ze ook zijn, zodra het koud wordt stoppen ze vanzelf met groeien. Als het voorjaar wordt en het warm genoeg en/ of er genoeg licht is, gaan groei en bloei weer verder.

